

Č. 11.517.

Řízení před nss-em. — Nadace: Výrok min. zahraničních věcí, že neshledalo důvodu, aby učinilo nějaké opatření k žádosti za přiznání přiměřeného odškodnění za ztrátu požitků z rodinné nadace, vzniklou sjednáním zápisu v Paříži dne 26. dubna 1930 mezi republikou Československou a královstvím Maďarským k provedení čl. 249 mírové smlouvy Trianonské, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss.

(Nález ze dne 31. října 1934 č. 20.227.)

V ě c: Ing. Sylvín S., Viola a Melitta S. v P. proti ministerstvu zahraničních věcí o nárok na náhradu škody proti státu.

V ý r o k: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že neshledává důvodu, aby učinil nějaké opatření k žádosti Ing. Sylvína S. a Violy a Melitty S. z 25. srpna 1930 za přiznání přiměřeného odškodnění za ztrátu požitků z rodinné nadace barona Alberta Wodianera de Kapriora, protože není právního titulu, který by zakládal tento nárok proti československému státu.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Ve správním řízení dovozovali st-lé, že byli zbaveni všech práv na rodinné nadační jmění tím, že Československá republika sjednala s královstvím Maďarským dne 26. dubna 1930 v Paříži zápis, jímž byl proveden též čl. 249 mírové smlouvy Trianonské, a že československý stát je právně i morálně povinen st-le přiměřeně odškodniti, a vznesli na žal. ministerstvo žádost, aby jim v cestě dohody přiznalo přiměřené odškodnění. Tuto žádost vyřídil žal. úřad nař. rozhodnutím, vysloviv, že neshledává důvodu, aby učinil nějaké opatření ke zmíněné žádosti, protože není právního titulu, který by v tomto případě zakládal nárok st-lů na náhradu škody proti československému státu. Je tedy předmětem sporu nárok na náhradu škody vznesený proti státu.

Pod kontrolu nss-u jsou podle § 2 bodu 6 zák. z 2. listopadu 1918 č. 3 Sb. nároky proti státu (právě tak jako nároky proti jednotlivým zemím) postaveny jen tenkrát, rozhodly-li již o nárocích těchto v mezích své příslušnosti v instančním pořadí úřady správní, a jde-li toliko o přezkoumání tohoto rozhodnutí. Ostatní nároky proti státu (a zemím) odkazuje zákon z téhož dne č. 4/1918 Sb. před zemský, nyní krajský civilní soud v Praze. Podle toho může nss judikovati jen o takových nárocích proti státu, o nichž se správní úřady mohou podle právního řádu vysloviti s intenzitou úředního decernátu a při nichž byl administrativní pořad vyčerpán. Sluší proto zkoumati předem, zdali nař. rozhodnutí povahu takového decernátu má.

Jak nss důsledně judikuje — stačí poukázati na nálezy citované v knize judikátů I. str. 402 a II. str. 297 — není rozhodnutím neb opatřením každý výrok správního úřadu, a to ani, jde-li o úřad ústřední, nýbrž rozhodnutím neb opatřením je jen takový akt vrchnostenský, jímž se individuální právní situace (určitý právní poměr) strany autoritativně určuje nebo zakládá, mění nebo ruší. Výrok obsažený v nař. rozhodnutí

takové povahy nemá. Vyslovil-li žal. úřad v nař. rozhodnutí, že »neshledává důvodu, aby učinil nějaké opatření k žádosti st-lů z 25. srpna 1930 za přiznání přiměřeného odškodnění za ztrátu požitků z rodinné nadace barona Alberta Wodianera de Kapriora«, dal tím jasně najevo, že o podané žádosti nechce rozhodnouti způsobem judikujícím tak, aby projev ten byl schopný právní moci, neboť judikátní výrok se do takové formy zpravidla neodívá. Z toho, že žal. úřad neodkázal st-le přímo ani nepřimo na eventuální pořad práva před soudy československými podle zák. č. 4/1918 Sb., nýbrž na úřady maďarské, nelze — jak mylně stížnost za to má — usuzovati, že jeho výrok sluší pokládati za autoritativní, právní moci schopný akt, a to již proto, že povinnost taková právním řádem uložena není. Uváží-li se dále, že není právního předpisu, podle něhož ministerstvo zahraničních věcí je povoláno rozhodovati o nárocích na náhradu škody, kterou někdo utrpěl tím, že stát uzavřel určitou mezinárodní smlouvu, nelze důvodně tvrditi, že žal. úřad o nároku na náhradu škody proti státu se vyslovil v nař. rozhodnutí jako vykonavatel imperia, a že tedy jde o správní akt vrchnostenský. K tomu lze ještě uvést, že st-lé sami ve správním řízení žádali, aby jim žal. ministerstvo přiznalo odškodnění cestou dohody, takže se ani sami autoritativního výroku na ministerstvu zahr. věcí nedomáhali, jsouce si patrně vědomi, že k výroku takovému jmenované ministerstvo podle zákona ani povoláno není.

Podle toho, co bylo uvedeno, nelze výrok obsažený v nař. rozhodnutí pokládati za úřední decernát o nároku proti státu na náhradu škody, o kterém jedině mohl by nss — jak bylo výše uvedeno — judikovati, a musila proto býti stížnost pro nedostatek příslušnosti nss-u odmítnuta.

Č. 11.518.

Jazykové právo: I orazítkování českých plakátů, resp. perforování českých vstupenek, jímž se potvrzuje, že příslušná dávka ze zábav, pokud se týče z návěští, byla zaplácena, je »vyřízením podání« ve smyslu 2. odst. čl. 72 jazyk. nař. č. 17/1926 Sb.

(Nález ze dne 2. listopadu 1934 č. 19.260.)

V ě c: Město L. proti zemskému úřadu v Praze o právo jazykové.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad v základě čl. 96 vl. nař. z 3. února 1926 č. 17 Sb. odvolání stěžujícího si města podanému proti výměru okr. úřadu v Litoměřicích z 15. listopadu 1931, pokud jím bylo vysloveno, že st-lka je povinna užívati také jazyka státního při orazítkování českých plakátů, resp. perforování českých vstupenek, jímž se označuje, že dávka z plakátování, resp. ze zábav byla stranou zaplácena, a to z těchto důvodů: St-lka nepopírá, že ve sporném případě šlo o české plakáty, resp. české vstupenky, namítá však, že jejich orazítkování, resp. okolkování je vnitřní záležitostí úřadování obce a že stranám dostává se k jejich požádání potvrzení o zaplácené dávce také v jazyku